

GERHARD LÖWE — HEINRICII ALEXANDER STOLL, *Die Antike in Stichworten*. Leipzig, Koehler & Amelang, 1967. 363 p. in 16°. Numeroase ilustrații, două hărți afară din text.

Dicționarele de antichități destinate marelui public nu lipsesc în țările de cultură ale lumii, și nu lipseau nici în Germania (e de-ajuns să amintesc, în această ordine de idei, cunoscutul *Wörterbuch der Antike* al lui H. Lamer, ajuns în 1963 la cea de-a 6-a ediție). Asemenea organe de informație rapidă se cuvin însă refăcute la intervale nu prea depărtate, pentru a ține seamă de știrile în continuă primenire, ca și de interesele — variate și ele — ale fiecărei generații, în raport cu trecutul. Oricum ar fi, neobositul propagator al cunoștințelor despre lumea greco-romană care e Heinrich Alexander Stoll (în legătură cu producția lui din ultimii ani, vezi St. Clasice, III, 1961, p. 495—496; V, 1963, p. 427—28), asociat pentru circumstanță cu Gerhard Löwe, au izbutit să ne dea o nouă publicație utilă, care va fi, sint sigur, primită cu mulțumire de doritorii să-și verifice amintirile sau să capete date elementare despre un subiect sau altul din domeniul antichității.

În principiu, noul dicționar se ocupă de orice: oameni, opere, instituții, fără a exclude geografia, mitologia și chiar definiții de termeni și explicații de *dicta memorabilia*. Cîmpul fiind prea vast și spațiul restrîns, omisiunile erau inevitabile, așa cum inevitabilă era o oarecare inegalitate în redactarea diferitelor părți. E evident, bunăoară, că literatura beneficiază de un tratament preferențial (poate pentru că autorii sint aci mai la ei acasă): despre Seneca se vorbește mai mult decît despre Dioclețian, iar Cicero, judecînd după numărul rîndurilor ce-i sint închinete, pare să fi fost un personaj mai însemnat decît Alexandru cel Mare. O oarecare inconsecvență se constată și în indicațiile bibliografice: mai dese în cazul așezărilor arheologice (dar și aci, vorbind despre Ostia, nu înțeleg cum se poate omite monografia lui Russel Meiggs I) ele lipsesc cu totul în alte domenii. În sfîrșit, oricare ar fi explicația, nu se poate trece cu vederea că unele omisiuni sint supărătoare. Ca să mă restrîng la domeniul istoriei noastre vechi, dacă în lucrare se vorbește, fie și pe scurt, despre Histria, Tomis ori Callatis, articolașul despre Dacia (14 rînduri I) conține greșeli supărătoare, iar Burebista ori Decebal nu se învrednicesc de cea mai mică mențiune!

D. M. Pippidi

MIRCEA SECHE, *Schiță de istorie a lexicografiei române*. Vol. I. *De la origini pînă la 1880*. București, Editura științifică, 1966, 191 p.

Semnalăm cititorilor revistei noastre paginile, din acest serios și documentat studiu, închinete dicționarelor limbilor clasice.

Începuturile activității lexicografice (p. 9—11) se situează în jurul anului 1700: dicționarul latin-român-maghiar (aprox. 2 500 de cuvinte), *Lexicon Marsilianum*, contemporan cu mult mai amplul dicționar latin-român al lui Teodor Corbea (aprox. 34 000 de cuvinte), cu vocabularul grec-român, semnalat de D. Russo, și cu cel român-latin cunoscut sub denumirea de *Anonymus Caransebesiensis* (aprox. 5000 de cuvinte), atribuit de N. Drăganu lui Mihail Halici.

Următoarea jumătate de secol nu aduce nici o lucrare nouă; se menționează, după aceea, un *Lexicon compendiarium latino-ualachicum* de aprox. 14 000 de cuvinte (p. 14). Prima lucrare tipărită e lista de plante latino-maghiaro-română a lui J. Benkő (1783). Din 1796 datează lexicul grec-român, de circa 9 000 de cuvinte, provenit de la Mănăstirea Neamț. În 1801 Samuil Micu-Klein redactează un *Dictionarium ualachico-latinum*, punct de plecare al celebrului lexicon de la Buda (1825), la a cărui desăvîrșire au contribuit V. Coloși, I. Corneli, P. Maior și alții. Alte lucrări